

Tson Na Scüenon Pablo Ndëë Nn'an Tsjoon Filipos

Incyaa Pablo ts'on 'naan'jon ndëëhan

¹ Ja Pablo yo Timoteo condui já nn'an na coteye'ntjön nnon Cristo Jesús. Conan'cüanön tsonvahin ndëë 'o' ntyjë na vantyja n'onho' jon na m'анho' tsjoon Filipos, ndo' mantyi ndëë 'o' na conintqueho' quityquii' juu tmaan' nn'an na vantyja n'onhan Jesús, ndo' mantyi ndëë nqueho' na coteye'ntjonho' ndëë ntyjeho' juu tmaan'ñeen. ² Nquii tyëëhë Tyo'ts'on yo nquii Jesucristo na conduihin na itye'ntjon jon jaa, juu naya na nan'xuanhan yo nin'juu na conduihan na tajñuaan' ts'onhin, mac'an ndëëhan na ncyahan na jndyentyichenhan' na ncy'onho' cüenta.

Ican Pablo ntyja 'naan nn'an na vantyja n'on

³ Ncüii cüii jon na vañjoon' ts'ön 'o', mancyा naya Tyo'ts'on ntyja 'naanho'. ⁴ Ndo' ncüii ncüii jnda na mac'an na quitejndeи jon 'o', mats'ahan' yo na nën rö, ⁵ Ng'e conan'jonho' yo ja yo juu ts'ian 'naan' Tyo'ts'on xee na vejndyee tye' na tondyeho' jñ'oon naya 'naan' jon ata xjen nein. ⁶ Ee ntyjii' ya ts'ön, nquii Tyo'ts'on ta' jon juu ts'ian yavahin qui' n'onho', ndo' ngüantyjee' jonhan' ata xjen na jndë siquindëhan' juuhan' juu xuee ya na nndyo nnnda' Jesucristo. ⁷ Chuhan' na nnnda' vaa na m'aan' ts'ön ntyja 'naanho' ng'e na t'man vaa na vi'ntyji 'o'. Ee conan'jonho' yo ja ntyja 'naan' juu naya na tsixuan Tyo'ts'on min na aa vancjo nty'i ja oo

min na minntyjë' tondëë nanm'ann'ian na macüji' jndyoyu ndëéhan juu jñ'oon naya na itsin'man Tyo'ts'on ñuaan nn'an. ⁸ Ee ntyjii ya Tyo'ts'on na vi'ntyji jndyi ja 'o' yo manin'juu na vi'ntyjii Cristo 'o'. ⁹ Ndö vaa jñ'oon na mac'an nnon jon ntyja 'naanho', na juu na conan'vengioho' nn'an, nninncyaahan' na yantyichen ncüaa' n'onho' ntyja 'naan' jon yo tsoñ'en na icanhan'ho' na ntji'ho' cüenta 'nan na chuhan' na quint'aho' ndo' yo 'nan na tyi'quitsohan', ¹⁰ Cha' nndëë ntji'ho' cüenta nin 'nan na yantyichen, ndo' cha' juu na cot-sam'anho', nc'onhan' na ntju'han', yo na ta'nan ncüii nnon na nts'aahan' na vaa jnan 'o' xjen na ncüjee' ntcüe' Cristo, ¹¹ Cha' ntyja 'naanho' jndye nnon naya nnintyincyoo' na cont'aho', xeng'e Jesucristo, na ndit'maan' Tyo'ts'on ntyja 'naan joohan'.

Viochen xjen na vant'ö ntye'ntjön nnon Cristo

¹² 'O' ntyjë, nt'ue ts'ön na cüaa' n'onho' na juu navi' na maquenön na nty'i vancjo, itejndeintyichenhan' ts'ian 'naan' Tyo'ts'on. Ee ntyja 'naan'han' itsiquinaanntyichenhan' na covineinntyichen jñ'oon naya 'naan' jon. ¹³ Ata tsoñ'en sondaro na cota'ntyjee'han vats'ian 'naan' tsanm'aants'ian t'man, conan'neinhan xeng'e na condui ja cüentaa' Cristo, jo' na covityen ja yo carena. ¹⁴ Ndo' min na m'an ja vancjo, nque ntyjë na vantyja n'on Jesús, majndyentyihan coy'onhan na t'man n'onhan na coninncyahana jñ'oon' Tyo'ts'on yo na min'ncüii tyi'quindyii' n'onhan ndo na min'ncüii tyi'tsity'uehan'hin.

¹⁵ Mavaa' ts'ön na ñ'en nan'ñeen na coninnencyahan juu jñ'oon'ñeen ve' ng'e na tëë' n'onhan ja, na tyi'quintjo ya ngiohan na condijnt'ue Tyo'ts'on ts'ian na mats'a. Majo' minndyechenhan xoncüee' n'onhan na cont'ahan ts'ian'ñeen. ¹⁶ Cont'ahinhan' na ya ngiohan ng'e na vengiohan ja, ee covaa' n'onhan na nquii Tyo'ts'on tquen jon ja ntjoohin na ngüentyjë' tondëë nanm'ann'ian na cüji' jndyoyu ndëéhan jñ'oon na ngüañoon'han' juu jñ'oon nayava. ¹⁷ Majo' minndyechen nan'ñeen na tëë' n'onhan ja, coninnencyahin jñ'oon ntyja 'naan' Cristo na contyja n'onhan na nndue nn'an na nquehin njonhin, tyi'xoncüee' n'onhan na cont'ahan ts'ian'ñeen. Ndo' ndyii' n'onhan na ntyja 'naan' 'nan na cont'ahan, nchjentyichenhan' ja na m'an vancjo. ¹⁸ Majo' tyi'cotsi'ndaa'han' ntyji min na cont'ahan na nnnda'. Ata incyaahan' na nën na nnnda' vaa na maquenön, ee minninchen na cont'ahan, min na aa xoncüee' n'onhan ndo' min na aa ve' cont'a nquehan, majo' juu jñ'oon ntyja 'naan' Cristo vja na condye nn'anhan'.

Ndo' ng'e na nnnda', ninvito nc'ön na nën rö, ¹⁹ Ee mavaa' ya ts'ön na ntyja 'naan tsoñ'en nan'min', ndyaa ja vancjo ng'e na cotejndeih' ja na conan'neinho' nnon Tyo'ts'on ntyja njan, ndo' yo na nninncyaa Jesucristo na nquii Espíritu Santo ntejndei jon ja. ²⁰ Ee mancha'xjen ndyii' ts'ön na tyl'xe'quits'a ncüii nnon na ncju'cjehan' Cristo na ntyja 'naan'han' ntjo jnaan' ja. Ndo' ntyja vichen ts'ön nanein yo na matsixuan ñuan, ntsinën ndëë nn'an cha'xjen jndë tots'a na toxen'chen, cha' nnint'maan' Cristo ntyja njan, tanin min xe na aa

ngüant'öntyéchën, oo min xe na aa nnan'cuee'han ja. ²¹ Ee ntyja njan, viochen xjen na vant'ö, Cristo mac'ö na tonnön. Ndo' min xe na aa nnan'cuee' nn'an ja, majo' yantyi nc'ön ee na ncjö naijon na m'aan jon. ²² Majo' xe na aa ngüant'öntyéchën, nninnycyaantyichenhan' xjen na nntye'ntjön nnon ta Jesú, majo' ndicüaa' ts'ön nin ncüii na ve nan'min' na ncüji. ²³ Ee ve vaa na m'aan' ts'ön, min ndicüji' cüenta nin ncüii na ve nan'min' na yantyichen. Ee ncüii ntyja cuaa nquii min xe na aa nnan'cuee'han ja cha' ncjö na m'aan Cristo. Ntyja na macüji' ja cüenta, juuhan' yantyichen. ²⁴ Majo' cüiichen ntyja mat'manniyi icanhan' na ntjontyichen ja cha' ntejndeintyéchën 'o'. ²⁵ Ndo' ng'e ntyjii' ya ts'ön na xe'cü'iö ty'ua, mancüiixjen ngüant'öntyé cha' ntejndeihan' 'o' na ngaqueho' tonnon nquii Tyo'ts'on ndo' na nc'onho' na neintyichenho' ntyja 'naan' na vantyja n'onho' jon. ²⁶ Ndo' na nnda', na ntyja 'naan' nquii Jesucristo, ninnycyaahan' na nein jndyihoh' na nguë nnt'a quii' nt'elho'.

²⁷ Majo' min'cya ro na ve nan'min' ngenön, quitquenho' cüenta na ngom'anho' cha'xjen na chuhan' na c'oón ts'an na jndë sintju' Jesucristo quii' ts'on juu. Yajo' min xe na aa nguë ntcü'ë na m'anho', ndo' aa ve' nndyi jñ'oon ntyja 'naanho', majo' ncüaa' ts'ön na tyen ventyjee'ho' na ninnccüii m'aan' n'onho' ntyja 'naan' Cristo, ninnccüii jñ'oontiu nan'xuanho' na conan'chonho' na vantyja n'onho' juu jñ'oon naya, ²⁸ Min tysi'nan'tyueho' nchu vaa nnt'a nn'an na jndohan 'o' ng'e na conan'jonho' yo juu jñ'oon' Tyo'ts'on. Ng'e na tysi'conan'tyueho' tondëë nan'ñeen,

itsi'man jndyoyuhan' ndëëhan na ñjonhan nato na vaquitsu ñuaanhan, majo' nqueho' vay'oonhan' 'o' na itsin'man Tyo'ts'on ñuaanho'. ²⁹ Ee nqueho' chito xia'ntyi incyaa Tyo'ts'on juu naya 'naanho' na vantyja n'onho' Cristo, mantyi incyaa jon na cont'avi' nn'an 'o' ng'e na conduihoh' ntyja 'naan' nquii jon. ³⁰ Maninjuu navi' na jnty'iaho' na tquenön xjen na tom'an quii' nt'anho', nanein majuuntyihan' covenon nqueho'. Ndo' mantyi tsjoonva m'an nn'an na conan'chonhan na quinchjentyichenhan' ja cha'xjen juu jñ'oon na condyeho' ntyja njan.

2

Nquii Cristo sindyia'hin, ndo' mantyi taquintyja t'man conduihin

¹ 'O' na ninnccüii conduihoh' ntyja 'naan' Cristo, juuhan' xe na aa incyaahan' na jndëho' na tonnon Tyo'ts'on, ¿Aa ntejndeihoh' ja ng'e na vi'nchjii jon 'o'? ¿Aa njon jndyi ngioho' na condui jaa ntyja 'naan' Cristo, na nquii Espíritu Santo itsitjon' jaa ntyja 'naan' jon? ¿Aa conan'vengioho' ntyjeho' na vantyja n'on? ¿Aa m'anho' na nty'ia rohan ngioho'? ² Xe conan'xuanho' nan'min', yajo'ncyaho' na nën rö na quinan'manho' na vengioho' ntyjeho' ndo' na conan'jonho' yohan, na ninnccüii 'nan ndyii' n'onho' ndo' ninnccüii na ntyja n'onho' na ndit'maan' Tyo'ts'on ntyja 'naanho'. ³ Min min'ncüii nnon 'nan tavint'aho' na ntsiquin-jonhan' nqueho' min cha'na nan's'aho' oo na nan'ntcuho', tsoñ'en 'nan, quint'aho'han' yo na ndyia' n'onho', ndo' ncüii cüiiho' quitji'ho' cüenta na nque ntyjeho' njonchenhin chichen nqueho'.

⁴ Ncüii cüiho' chito xia'ntyi nc'oon' ts'on juu nchu vaa na ntejndeihan' nquii, mantyi c'oon' ts'on juu nchu vaa nts'aa juu cha' quitejndeihan' ntyje juu.

⁵ C'oon' n'onho' ntyja 'naan ntyjeho' cha'xjen tots'aa nquii Cristo Jesús xjen na tom'aan jon.

⁶ Ee nquii jon min na Tyo'ts'on conduihin, majo' tyi'quitsichon jon na nnintyencyoo' na cüejon conduihin na co'xjen jon cha'xjen nquii Tyo'ts'on,

⁷ Majo' tji nquiihin juu na totsixuan jon. S'aa nquii jon na conduihin ts'an na itye'ntjon jon ndëë nn'an, ndo' tuihin cha'xjen na tui jaa.

⁸ Ndo' vi na jndë tuihin na ts'anhin, mantyi tju'cjentyichenhin nnon tye jon, ndo' na siu' jon na t'ua tye jon ts'ian nnon jon, tyencyaa jon na jnan'cuee' nn'anhin na jñon nan'ñeen jon tsonjn'aan.

Juu nan'ñeen na tquenon jon, itscüejnaan'ntyichenhan', chito cha'na ncüiichen nnon na conancüje nn'an ntyjehan.

⁹ Ndo' ng'e na nnnda' s'aa jon, jo' jndë sit'maan' Tyo'ts'onhin na tëquintyja na t'man conduihin. Ndo' jndë tquen Tyo'ts'on na njonntyichen tsixuan xuee' Jnda jon, chichen xuee' min'cya ro ts'an. Ta'nan ts'an na njonntyichen xuee' cha'na xuee' nquii Jesucristo.

¹⁰ Ndö' vaa s'aa Tyo'ts'on cha' tsoñ'en na m'aan quiñoon'ndue, yo nin'nn'an na m'an nnon tsonnangue, yo nn'an na jndë tjë, xjen na ndyehan xuee' Jesús, ninnccüii

ngita'han ngitongityehan tonnon jon na
nnan'tmaan'han jon,

11 Ndo' na ntji' jndyoyuhan na nquii Jesucristo
conduihin na itye'ntjon jon tsoñ'enhan.
Na ndui na nnnda', ntsit'maan'han' nquii
Tyo'ts'on na conduihin tyéehë.

Mannda' vaa na itsiquindyi jñ'oon'ñeen ntyja
'naan' Cristo.

*Nan'xuan jaa cha'vijon chon na coninxuee ndëë
nn'an*

12 Jo', 'o' ntyjë na venchji ja 'o', ya na tom'an quii'
nt'elho', tojoo' jndyi n'onho' na tota'nguee'ho'
jñ'oon na totsjö ndëëho'. Ndo' majndeichen
nanein na taja c'oon quii' nt'elho', chuhan'
quitquenntyichenho' na quinan'quindëho' jñ'oon
na matsjö. Ng'e na conduihon' nn'an na itsin'man
Tyo'ts'on ñuaanho', quinan'manho' na njon jndyihin
ngioho' yo na incyaaho' na nnan'tjaho' nnon
jon. **13** Ndëë nt'aho' na nnnda' ng'e nquii Tyo'ts'on
its'aa jon na conan'n'onho' na nin'quint'aho' 'nan
na cavee' ts'on jon, ndo' ninnycyaa jon najndëho'
na nnan'quindëho'han'.

14 Tsoñ'en ntyja na cotsam'anho',
tyi'nan'neinho' jñ'oon cjo nn'an, min
tyi'nan'jndyeho' jndyueho' yohin. **15** Quint'aho'
na nnnda' cha' nnan'xuanho' nn'an na
tyi'quinan'tja na ji'ua conduihon' tonnon Tyo'ts'on.
'O' conduihon' ntsinda jon ndo' icanhan' na
quinan'quindëho' quii' nt'an nn'an na cont'a
'nan tyia na covineiin' n'onhan na cont'ahinhan'.
Quii' nt'an nan'ñeen itsijonhan' 'o' cha'vijon ncjuu
na coninxuee ndëëhan na m'anhan ntyja 'naan'
juu najaan na tsixuan tsonnangue. **16** Nnda'

vaa na chuhan' na quitsam'anho' viochen xjen na conan'quindyiiho' nn'an juu jñ'oon na incyaahan' na cota'ndo' ñuaanhan. Na nnt'aho' na nnda', yajo' juu xuee na nndyo nnda' Cristo, nninnycyahan' na nën jndyi ntyja 'naanho'. Ee ntsi'manhan' na tyi've' jn'aan na sichön na tots'a ts'ian 'naan' Tyo'ts'on quii' nt'anho'. ¹⁷ Nndëë nts'aahan' na ntscuee'hant ja jnaan' na toninncya jñ'oon 'naan' Cristo na ntyja 'naan' juuhan' na vantyja n'onho' jon. Xe na aa ntscuee'hant ja, ntsijonhan' na condui ja cha'vijon quoo' na conan'cüje nn'an judíos na conan't'maan'han Tyo'ts'on. Na nndui na nnda', ntsiquindëhan' juu na cotye'ntjonho' nnon jon na vantyja n'onho' jon. Majo' tanin, m'an na nën rö xe na aa nnan'cuee' nn'an ja, ndo' mantyi nën rö na ityio Tyo'ts'on jn'aanho'. ¹⁸ Ng'e na nnda', mantyi chuhan' na cüineiin' n'onho' yo ja.

Xoncüee' ts'on Timoteo yo Epafroditó

¹⁹ Xe na aa nquii ta Jesús nt'ue ts'on jon, ntyja ntcüii' ts'ön na cje nndëë nc'ua ts'ian nnon Timoteo na ngaquindyiaa' jon 'o'. Ndo' ya na nndyo ntcüe' jon, jñ'oon na nndyoy'oon jon ntyja 'naanho', nninnycyahan' na ya ntyji. ²⁰ Ee xia'ntyi nquii jon m'aan jon na xoncüee' ts'on jon ntyja 'naanho', ta'nán ncüichen ts'an na m'aan' ts'on ntyja 'naanho' cha'xjen ja. ²¹ Ee tsochen nn'an na m'an ntjoohin, xia'ntyi m'aan' n'onhan ntyja 'naan' ts'ian 'naanhan, min tyl'cjoo' n'onhan ntyja 'naan' ts'ian 'naan' nquii Cristo Jesús. ²² 'O' mangio yaho' nchu vaa na si'manhan' na t'man conin-jnt'ue Timoteo na totye'ntjon juu na toninncya

juu jñ'oon naya yo ja. Tots'aa juu ts'ian yo ja cha'vijon itejndeい ts'an tye nquii juu. ²³ Ya na ncüaa' jnda' ts'ön nchu vaa 'nan ngenön, yajo' njñön nnt'ahin na m'anho'. ²⁴ Mantyi incyaa ta Jesúس na qui ts'önhin na cje ro na nndëe ncjöquinty'ia nnt'a 'o'.

²⁵ Min na nnnda', jndë taa' ts'ön na chuhan' na quitscüenön ntcü'ë juu ntyjëehë Epafroditø na m'anho'. 'O' t'uaho' ts'ian nnon jon na quitejndeい jon ja yo ts'ian 'naan' Tyo'ts'on na mats'a. Tot-sichon jon yo ja na totye'ntjön nnon Jesucristo. Manqueho' jñonho'hin na quindyooy'oon jon xo-quitu' na ndijnt'ue ja. ²⁶ Nt'ue jndyi ts'on jon na ndyiaa' nnnda' jon 'o', ndo' si'ndaa'han' ntyjii jon na jndë jndyeho' jñ'oon na tivii' jon. ²⁷ Ee mayuu' mioon jndyi tivii' jon ata mavaa xjen na ntscuee'han'hin. Majo' m'aan Tyo'ts'on na ndyia' ro juu nchjii jon ndo' sin'man jonhin. Ndo' na t'oон jon na ndyia' juu ntyjii jon, mantyi t'oон jon na nty'ia rö ntyjii jon, ee xe na aa tue' tsan'ñeen, ntsichjoo'ntyichenhan' ts'ön. ²⁸ Mang'e jo', cje matscüenön ntcü'ëhin na m'anho' cha' nninnycyaa-han' na neinho' na njnty'ia nnnda'ho'hin, yajo' tavije'c'önntyëchëن jñuaan' ts'ön. ²⁹ Cy'on ntcüe'ho' cüentahin yo na nein jndyiho' ng'e na conduihin ncüii ntyjë na vantyja ts'on jon ta Jesúس. Quint'aho' na njonhin, ndo' mantyi yo nin'tsoñ'en nn'an na cotyentjonhan nnon Tyo'ts'on cha'na juu jon. ³⁰ Machjontyi ntscuee'han'hin ng'e na totsichon jndyi jon yo ts'ian na t'ua Cristo nnon jon. Ninvito tquenhin quityquii' ts'ian'ñeen min na tovaa na toncuu' na ntscuee'han'hin ng'e na totejndeい jon

ja, majo' ts'ian na t'uaho' nnon jon, itsiquindë
jonhan' yo ja.

3

Njon jndyi na vajnaan' ts'an Cristo

¹ Nanein 'o' ntyjë, c'onho' na neinho' ng'e na nan'xuanho' cüentaa' nquii ta Jesús. Juu jñ'oon na jndë tji na toxen'chen, tyi'tscütë'han' ja na matsjö nnt'ahan' ndëého', ndo' na mats'a na nnnda', ntejndeihan' 'o' na tyi'ntsivi'nn'anhan' 'o'.
² Taninnencyaho' na joo nn'an na tyi'conduihan cüentaa' Tyo'ts'on na nnan'vi'nn'anhan' 'o'. Joo nan'ñeen conan'manhan na ijndei'han' na quinan'quindëho' juu costumbre cha'xjen cont'a nn'an judíos yo yonon'ndaa ndahin, ndo' conduehan xe na aa tyi'cont'aho'han', yajo' tyi'xe'quen Tyo'ts'on ts'an na conduihin cüentaa' nquii jon. ³ Ee nquë condui nn'an na ityii' Tyo'ts'onhan cüentaa' nquii jon, manquëhë na conan't'man' jaahin ntyja 'naan' nquii Espíritu na conduihin. Jaa tyi'c'ön na qui nn'ön yo 'nan na cont'a nquëhë na cha' ntyii' Tyo'ts'on jaa ntyja 'naan' nquii jon. ⁴ Majo' ntyja 'naan nn'an na cotji'han cüenta na njon jndyihan, xe na aa nnnda' vaa, ja t'manntyichen ndëë ntsiqui ts'ön na ntsin'man Tyo'ts'on ja ntyja 'naan' na matsixuan ncö. Ta'nan ncüichen ts'an na ndëë ntsiquintyichen ts'on juu nchu vaa na tsixuan nquii juu, chichen ja. ⁵ Jndë nen xuee na tui ja ndo' tui yo ja cha'xjen na cont'a nn'an judíos yonon'ndaa ndahin. Tui ja tsjan Israel na jndyocahan' ntyja 'naan' jnda jon Benjamín. Condui ja ts'an hebreo ndo' majo'ntyi tsotyë yo

tsondyö. Totsijön yo jñ'oon na tquen nquii Moisés cha'xjen juu jñ'oon na conan'man nn'an tmaan' fariseos. ⁶ Jaa' jndyi tots'a na tyi'quint'ue ts'ön na n'ndye nn'an judíos jñ'oon na tquen juu Moisés, ata nn'an na tentyja n'onhan Cristo, toty'ihan vancjo. Ntyja 'naan' 'nan na co'xen jñ'oon'ñeen na quits'aa ts'an cha' ntquenhan'hin na jndyoyu conduihin na tonnon Tyo'ts'on, ta'nan min'ncüii ts'an na ndëë ntsi'man na matsitja ja ntyja 'naan'han'. ⁷ Tsoñ'en nanmin', na toxen'chen tocüji' cüenta na njon jndyihan', majo' nanein macüji' cüenta na ve' jn'aanhán', je'cüijnt'uehan' na ntyii'han' ja ntyja 'naan' Cristo. ⁸ Ndo' chito xia'ntyi jo'. Nein tsoñ'en nnon 'nan na cotji' nn'an cüenta na ntquenhan'hin na nduihan ntyja 'naan' Tyo'ts'on, macüji' cüenta conduihan' 'nan na ve' jn'aanhán'. Mats'a na nnda' ng'e ntyja 'naan' na ngüajn'an Cristo, juuhan' taquintyja na njonchenhan'. Min'cya ro ncüiichen nnon 'nan na ntsitiu ts'an na ngüañoon'han'hin tonnon Tyo'ts'on, tsoñ' enhan' macüji' cüenta na conduihan' to!. ⁹ Maquen ja na ntsi'manhan' na condui ja ts'an na jndë tyii'han'hin ntyja 'naan' Cristo, na chito condui ja ts'an na tajnan tsixuan juu ng'e na itsiquindë juu jñ'oon na tquen Moisés na ico'xenhan'. Iquenhan' ja na tajnan tsixuan ng'e na vantyja ts'ön Cristo. Maninjuuntyihan' na covijnt'ue Tyo'ts'on na iquen jon ts'an na ta'nan jnan tsixuan juu ng'e na vantyja ts'on juuhin. ¹⁰ Xia'ntyi nt'ue ts'ön na ya ya ngüajn'anchëen Cristo, yo maninjuu najndeí na tsixuan nquii jon juu xjen na tyincyaa Tyo'ts'on na tando' xco jon. Ndo' mantyi na ntsijön yohin yo joo navi'

na toquenon jon cha' joo na nt'ue jndyi ts'ön na tyi'cavee' ntyjii Tyo'ts'on joohan', ntsixuan ja ts'oo ntyja 'naanhan' cha'xjen nquii Cristo tue' jon. ¹¹ Nnda' vaa na maquen ja ee ntyja ts'ön vi na jndë t'iö, nninncyaa Tyo'ts'on na ngüant'ö xcö cha'xjen na tyencyaa jon na tando' xco nquii Cristo.

Quinan'chonho' cha' ya ntsqueho' nquii na vijon na m'aan Cristo

¹² Chito na matsjö na jndë matsixuan tsochen nan'min', min chito matsiquindëëñ'ën tonnon Tyo'ts'on, majo' matsichön yantyë na ntsixuan ntyja 'naan' na sijnda' Cristo Jesús na nt'ue ts'ön jon yo ja xjen na tji jon ja na ntsixuan cüentaa' jon. ¹³ 'O' ntyjë na vantyja n'onho' jon, joo na jndë sijnda' jon na nt'ue ts'ön jon yo ja, chito macüji' cüenta na matsixuanhan!. Xia'ntyi ncüii vaa na nt'ue ts'ön. Mats'a ya na cotsuu' ts'ön nchu vaa na totsixuan na toxen'chen. Ndo' cojoo' ya ya ts'ön ntyja 'naan' 'nan na icanhan' na quits'a na tonnonchen. ¹⁴ Juu 'nan na itsijnda' Tyo'ts'on na quits'aa ts'an cha' nguee' juu na m'aan jon, matsichön yantyë na nguë jo!. Jo' iquen' jon jaa na ninncyaa jon na ncy'ön cüenta ncüii na njon jndyi conduihan' ng'e nquii Cristo Jesús.

¹⁵ Tsoñ'enho' na conduihoi' na vaqueho' na vantyja n'onho' Cristo, ntyja ts'ön na nnan'jonho' yo ja ntyja 'naan' jñ'oonmin'. Majo' xe chito na nnnda' vaa ngioho' ntyja 'naan'han', ntyji na ntsi'man Tyo'ts'on jñ'oon'ñeen ndëëho', ¹⁶ xe na aa cota'nguee'ho' juu jñ'oon na mayuu' na jndë ty'onho' cüenta.

¹⁷ 'O' ntyjë na vantyja n'onho', quitsam'anho' cha'xjen na mats'a. M'an nn'an quii' nt'anho' na co'om'anhan cha'xjen na tojnty'iaho' na tont'á juu xjen na tom'án quii' nt'anho'. Quitquenho' cüenta ntyja 'naan nan'ñeen cha' ncü'aho' nchu vaa na cotsam'anhan. ¹⁸ Quint'aho' na nnda' ng'e jndye nn'an m'an na tyi'quijndoo'han juu jñ'oon ntyja 'naan' Cristo na tue' jon nnon tsonjn'aan. Jndë tijndye jnda na totsjöhan' ndëëho', ndo' cocyaa ndaa nnön na matsjö nnt'ahan'. ¹⁹ Majo' nts'aa Tyo'ts'on na quit'uiivi'han' nan'ñeen tyquii' v'io. Ee tyi'quint'ue n'onhan na nt'ahan 'nan na nt'ue ts'on nquii jon, xia'ntyi nin'quint'ahan 'nan na juu si'ts'o 'naanhan nt'ue ts'onhan'. Min tyi'c'onhan na tyia ngiohan ntyja 'naan 'nan na cont'ahan, ata conan'saa' n'onhan ntyja 'naan'han'. Nin'nquii'chen m'aan' n'onhan 'nan tyia na min nnon tsonnangue. ²⁰ Majo' jaa nan'xuan ntyja 'naan' quiñoon'ndue. Nquii Jesucristo na conduihin na itye'ntjon jon jaa, covent'ö tycüiihi na nnan jon jo' na ntsin'man jon ñuan njanhan. ²¹ Ee joo si'ts'o ndyia' na nan'xuan jaa nnon tsonnanguevahin, ntscüejndyo jonhan' cha' nnan'xuanhan' cha'na si'ts'o na tsixuan nquii jon quiñoon'ndue. Nts'aa jon na nnda' xeng'e juu najndeい na conduihin na itye'ntjon jon tsoñ'en.

4

*Mancha'xjen c'ön na nën na conduijaa cüentaa' ta
Jesús*

¹ 'O' ntyjë na vantyja n'onho', nt'ue jndyi ts'ön na ncjöquinty'ia nnt'aho'. Vi'ntyji jndyi ja 'o'

ndo' conduihō' cha'vijon ncüii nnon na njon jndyihan' na ncy'ön cüenta. Ng'e na conduihō' cüentaa' ta Jesús, matsijnt'a ja nquenho' na quitsam'antyeho' ntyja 'naan' jon cha'xjen na jndë totsjö ndëëho'!

² Juu Evodia yo Síntique, mats'a ty'oohin na quinan'ntyccüiihan jñ'oon yo ntyjehan ng'e conduihān ntyjehan na vantyja n'onhan ta Jesús. ³ Ndo' mantyi mac'an vi naya'ñeen nnon', 'u' ntyjë na xoncüee' tson' na jndë sa' ts'ian yo ja, quitejn-dei' ve nanntcumín' na quintjo ya ntcüe'han. Ee ve joohan tonan'jonhan yo ja na ninnccüii t'oon' n'onhan na tonan'quindiyiihan nn'an jñ'oon naya, mantyi Clemente yo mañoon vendye ntyjë na tonan'jonhan yo juu ts'ian'ñeen yo ja. Joohan jndë jndui ngueehan nnon tson 'naan' Tyo'ts'on na itsiquindiyeho' nin joo nn'an na conduihān na tyl'quintycüii na cota'ndo' ñuaanhan.

⁴ Mancha'chen xjen cüineinho' ng'e na conan'jonho' yo ta Jesús. Matsjö nnt'a, cüineinho'. ⁵ Quint'aho' tsoñ'en na ntsi'manhan' ndëë nn'an na ya ñuan nan'xuanho'. Ee mavaavi' xjen na nnryo nnnda' ta Jesús.

⁶ Min'ncüii jñuaan' ts'on tanc'ontho'. Tsoñ'en 'nan na coquenonho', ncyaho' cüentahan' nnon Tyo'ts'on, ndo' quitanho' nnon jon tsoñ'en nnon 'nan na icahan' 'o'. Ndo' mantyi quindueho' na ncyah ya jon. ⁷ Juu na incyaa Tyo'ts'on na c'oón ts'an na tajñuaan' ts'onhin na tonnon jon, ta'nan ts'an na ndëë ncüaa' ts'on juu ntyja 'naan'han'. Ncyaho' na juuhan' ngüantyjee'han' quii' n'onho' yo nin'joo na m'aan' jndyi n'onho'.

C'o'on' n'onho' tsoñ'en nnon 'nan naya

8 Jñ'o'on na mats'ia na matsiqui'man' ja 'o' ntyjë, ninnquii'chen c'oon' n'onho' ntyja 'naan' tsoñ'en jñ'o'on na conduihan' na mayuu', yo tsoñ'en na ntyja 'naanhan' ndit'maan' cüiichen ts'an, yo tsoñ'en na nt'aho' cha'xjen na chuhan', yo tsoñ'en na condui na ntju' na tonnon Tyo'ts'on, yo tsoñ'en na nts'aahan' na nque nn'an ndive'ngiohan 'o', yo tsoñ'en na ninnycyaahan' na cotji' nn'an cüenta na ya ñuan nan'xuanho'. Min'ninchen jñ'oonmin' na nan'xuanhan' na njonhan', na chuhan' na cüit'maan' ncüiichen ts'an, c'oon'tyen n'onho' ntyja 'naanhan'.

9 Min jñ'o'on na jndë totsi'man ja ndëëho' na jndë ty'onho' cüentahan'. Joo jñ'o'on'ñeen na jndë tondyeho'han' ndo' na jndë tojnty'ia ndëëho' 'nan na tots'a, joo jñ'oonmin' quita'nguee'ho'han'. Ee na nt'aho' na nnnda', nquii Tyo'ts'on na incyaa jon na tajñuaan' ts'on ts'an na tonnon jon, nc'oon jon yoho'.

Ncyaya 'o' na tejndeihoh' ja

10 Ng'e na matsijon ja yo ta Jesús, nën jndyi na cüiichen jon itsi'manhan' na ñjon n'onho' ja. Manchji na tyi'cotsuu' n'onho' ja, ve' tyi'itsijonhan' na nninnycyaahan' xjen na ntejndeintyihoh' ja. **11** Chito na matsjö jñ'oonva' ng'e vaa ncüii nnon na itsitjahan' ja na mantyja ts'ön na quint'aho' naya ja, ng'e nquii Tyo'ts'on jndë si'man jon nnön na quintjo nchji yo tsoñ'en 'nan na maquenön. **12** Ntyji nchu vaa nc'ön min na maya 'nan y'ön ndo' min na aa chjohan'. Jñ'o'on na mayuu', jndë si'manhan' nnön nchu vaa nc'ön na

nën rö min'cya ro ncüii nnon 'nan na maquenön, min na aa nndinon 'nan na macü'a, ndo' min na aa nin'jnt'ö, min na aa covinon 'nan na mana chö oo min na itsitjahan' 'nan na nninjnt'ue ja. ¹³ Min'cya ro na maquenön, condëe manan yohan' ng'e nquii Cristo incyaa jon na condëe mats'a. ¹⁴ Majo' min na nnnda', ya jndyi jnt'aho' na tejndeí nnda'ho' ja juu xjen na sitjahan' 'nan na ninjnt'ue ja.

¹⁵ 'O' ntyjë na m'anho' tsjoon Filipos, mangioho' na ninnqueho' totejndeihö' ja xjen na tñencya jñ'oon naya ndëe nn'an mañoon njoon. Ee ta'nán ncüiichen tmaan' nn'an na vantyoja n'onhan Cristo na tejndeihan ja, xia'ntyi nqueho' tonan'cüanonho' xoquitu' na totejndeihö' ja yo juu ts'ian'ñeen vi na jndë jnt'ui ndyuaaho' nt'ö Macedonia. ¹⁶ Ndo' juu xjen na tom'an tsjoon Tesalónica, chito nin-jon jnda jnan'cüanonho' xoquitu' na totejndeihan' ja xjen na totsitjahan' 'nan na ninjnt'ue ja. ¹⁷ Tyi'ndyii' n'onho' na xia'ntyi m'aan' ts'ön na nnan'cüanonho' xoquitu' na ntejndeihö' ja. Jñ'oon na m'aan' ts'ön na t'man naya na nts'aa Tyo'ts'on na ngaquee' cüenta 'naanho' na tonnon jon ng'e na cotejndeihö' ja. ¹⁸ Jndë ty'önñ'ën cüenta 'nan na jnan'cüanonho'. Ata vantjo'chen na tinonhan!. Yo xoquitu' na jndyoy'oon juu Epafroditó, mayahan' y'ön. Juu xoquitu'ñeen na jnan'cüanonho', itsijonhan' juuhan' cha'vijon ncüii na ntyja jndye na quichihan', ncüii na conin-ncyaho' nnon Tyo'ts'on na cavee' nchjii jonhan'. ¹⁹ Ndo' nquii jon na matsit'man'hin, ntsinon jon tsoñ'en nnon 'nan na itsitjahan' 'o' ntyjantyi joo na taquintyja na njon conduihan' na tsixuan jon ng'e Cristo Jesús. ²⁰ Nquii Tyo'ts'on na conduihin

tyëëhë, ninnquii'chen cüit'maan'hin naneinhin
ndo' na tonnonchen. Quindui na nnda'!

Ndëë tsoñ'enhan incyaa Pablo ts'on

21 Mancya ts'on njan ndëë tsoñ'en nn'an na conduihan cüentaa' nquii Tyo'ts'on na conan'jonhan yo Jesucristo. Nque ntyjë na vantyja n'on Jesús na m'anhan ntjoohin tsjoon Roma yo ja, mantyi coninncyahans ts'on 'naanhan ndëëho'. **22** Ndo' mantyi tsoñ'en nn'an na conduihan cüentaa' Tyo'ts'on, coninncyahans ts'on 'naanhan ndëëho', majndeichen nque nn'an na cetylentjonhan vaa' tsanm'aants'ian t'man tsjoonvahin.

23 Nquii ta Jesucristo quityio jon jn'aanho' ntyja 'naan' juu naya na tsixuan jon. Mantyjantyi ndö' ro jñ'oон na matsjö ndëëho'.

**Jn'oon xco na tquen tyo'ts'on
New Testament in Amuzgo, San Pedro Amuzgos
(MX:azg:Amuzgo, San Pedro Amuzgos)**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amuzgo, San Pedro Amuzgos

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amuzgo, San Pedro Amuzgos [azgl], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amuzgo, San Pedro Amuzgos

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files

dated 29 Jan 2022

d8a54041-81ce-5bdf-9060-152f7eb71dc8